

'Renaissance of the Night' er et atmosfærisk, grandtøst mørkerefugium

Kirstine Roepstorff repræsenterede Danmark på Venedig Biennalen sidste år. Nu går hendes taktile og smukke værker igen med intens tilstedeværelse i Kunsthal Charlottenborgs omfattende mørkeinstallation, der spørger til, hvordan vi i en overbelyst og skærmdrevet verden kan tildele mørket værdi – men som ikke undgår at føles lidt som en pædagogisk forlystelsespark

Af Ida Bertelsen

Renaissance of the Night er titlen på den danske kunstner Kirstine Roepstorffs (f. 1972) omfattende soloudstilling i Kunsthal Charlottenborg – et tyst og meditativt natløb gennem 11 udstillingsale transformeret til uigenkendelighed. Nye vægge og rum, skjulte eller afdækkede vinduer, mange tons sand og grus – både belysning og arkitektur er forandret i en hidtil ukendt skala; på godt og ondt en vild intervention i kunsthallens ellers vanskelige, højloftede rum.

Roepstorff, i en årrække Berlin-baseret, internationalt udstillende og med en alsidig praksis bag sig, repræsenterede i 2017 Danmark på Venedig Biennalen med installationen *influenza. theatre of glowing darkness*. To elementer herfra, gobelinen »Renaissance of the Night« og Roepstorffs lys- og lydteaterformat, går igen i denne udstilling, hvor værker fra hele hendes praksis er plukket ud ukronologisk.

En vandring ind i nathulen

Turen gennem de 11 rum er en variation over mørklægning, helt konkret fra tusmørke til skumring. Udstillingsteksten opfordrer til at tænke over mørkets potentiale. Enkelt – og interessant: Hvis vi lever i en overbelyst og skærmdrevet verden, hvordan så tildele ny værdi til det stigmatiserede mørke som en tilstand at leve i

og værdsætte? Med de ord bevæger jeg mig ind i nathulen, fra det første semioplyste ruinøse rum, hvor vinduerne er let tilsmudsede, væggene ret nysseligt afskallede, og en gipskulptur udlånt fra Det Kongelige Danske Kunstakademi hænger ud i hjørnet, og længere ind – mod en fornemmelse af, at konturer udviskes, mørket fortættes og det kendte forsvinder. Netop denne dramaturgisk cool insisteren på langsomt at lade mørket omslutte både min egen bevidsthed og Roepstorffs smukke værker er vildt interessant i al sin enkle og let klaustrofobiske gothskønhed.

Gulvene er dækket af grus, og jeg bliver anstændigt ledt på vej af anlagte cementfliser (ingen grus i sandalerne!). Et par steder må jeg dukke mig under store apokalyptiske cementstrukturer; og rundt omkring møder jeg bastante, smukt-mystiske cementrelieffer som i en fragmenteret Kongernes Dal i Egypten.

Roepstorffs signaturgreb, collageformen – som hun altid har arbejdet med i foto, stof, læder, glimmer osv., samt i større kaleidoskopiske installationer – gennemsyrrer hele udstillingen. Cementblokke, glasinstallationer m.m. er nok i mindre grad skulpturer end de er stykker af noget, monteret skævt op ad noget andet. Roepstorff gør et forsøg på at sidestille kontraster, fornemme mellemrum og udvekslinger – f.eks. mellem det, der er på hver sin side af en grænse; førhen: hjem/natur,

nationalstat/migrerende kroppe og nu: nat/dag.

Kosmiske vejvisere

Gennem de 11 rum får Roepstorffs papircollager, hvor motivet er en enten overgjort yndig eller opløst natur, modspil af den nyere maleriserie »Illustrations«. Brungrønne skjolder breder sig over groft lærred, og maleriernes rå, 'vandskadede' romantik har en velgørende fornemmelse af menneskelig fejlen. Mørket tilfører virkelig også de enkle malerier suspense. I et af de mest dunkle rum svæver et af de største i det uendelige sorte. Her er også en samling totemagtige træskulpturer og en collage-serie med foto og metalelementer. Er motivet en bagbundet mandefigur? Jeg kniber øjnene sammen for at forstå denne antydning af vold og intimitet, der minder mig om det narrative, *quirky* og verdensvendte i mange af Roepstorffs tidligere

værker, der mere eksplicit inddrog materiale fra alle afkroge af verden.

Et andet dominerende element er Roepstorffs store, smukke mes-singmobiler, der dingler som gyldne vejvisere fra loftet. I traditionen fra den amerikanske skulptør og mobilepioneer Alexander Calder, formår Roepstorff at skabe sine helt egne elegante geometriske systemer. Når det egyptiske horusøje glimter og drejer rundt i mørket bliver Roepstorffs interesse i et 'kosmisk' eller newageagtigt formsprog også pludselig mere tydelig.

Pseudofilosofisk undergang

I det tredjesidste rum inviteres publikum til at opleve Roepstorffs lyd- og lysteater »Theater of Glowing Darkness«. Det er en kortere version af det teater, der var en del af Venedig-udstillingen. Bænket foran det sorte tæppe er mørket tæt og varmt. Tæppet går og lysstråler bevæger sig hoppende og i glimt hen over en række glasplader, der ikke egentlig kan skelnes. To stemmer, Black River og Midwife, performer en dialog om mørke. Jeg bliver først opløftet over det overdrevent messende, over latterudbruddene i Black Rivers stemme, jeg tænker på den armensk-amerikanske performer Diamanda Galas og hendes hysteriske stemmepragt på pladen *Plague Mass*, men desværre bliver dialogen mellem matriarken Black River og den mere almindelige Midwife hængende i pseudofilosofiske replikker om skabelse og undergang. Der er ingen konkrete hverdagslige eller genkendelige referencer; scenariet er mytologisk, og dialogen ret fragmenteret og vanskelig at følge. Black River synes at belære Midwife om at overgive sig til mørket, som rummer døden, og i den overgivelse findes en måske kosmisk forløsning sted? Men den pointe fremstilles simpelthen for banalt og humorforladt, og dialogen forsimples det, som udstillingen jo faktisk kan: skabe en mediativ iscenesættelse af mørkets san-

Er der ikke barnelatter og skrig i mørket om natten, tændte telefoner, fuglenæb mod den sorte rude, mumlende stemmer i hjernen?

Turen gennem de 11 rum er en variation over mørklægning, helt konkret fra tusmørke til skumring. Udstillingsteksten opfordrer til at tænke over mørkets potentiale. Fotos: Anders Sune Berg

selige evne til at komplicere form og tanke på ukendte og uventede måder. På en måde ville jeg heller have siddet i tavshed og betragtet lysets spil. Det er i orden at tage en pause fra en hektisk, røvsyg, teknologisk inficeret mig-mig-mig overbelyst verden, men det er hårdt arbejde at forstå *Renaissance of the Night* ud fra en belærende idé om at naturlighed og forløsning rummes i mørket.

Så går jeg ud i daggrødet. Det sidste rums gulv er fyldt med sand. Her hænger den taktile og smukke håndvævede gobelin, som har lagt titel til udstillingen. Roepstorffs leg med en rituel symbolik går igen i den farvestrålende figurative og naivistiske fortælling, hvor små spirende vulvalignende frø rejser fra en frugtbar jord mod en solmåne.

Et forførende landskab

Hvad er så *Renaissance of the Night*? For mig bl.a. et forførende, meditativt og lukket kredsløb uden for den vante tid og det vante rum.

Maleriserien *Illustrations* får mig til at tænke på den amerikanske kunstner Mark Rothko, hvis abstrakte ekspressionistiske malerier med fuldt drøn på patossen udstilles i et sakralt kapel i Texas; det er lige ved at kamme over, men følelsesmæssigt virkningsfuldt.

Renaissance of the Night er grandios og sakral, og vel også ret bombastisk.

Jeg kan ikke lade være med at savne Roepstorffs humor, som den kommer til udtryk i hendes mange ældre både intime og politiske collage- og tekstilværker, hvor f.eks. fotos af mennesker i eksalterede øjeblikke væver sig ind i fabulerende naturelementer. På den anden side skal der mod til at arbejde med det patosfyldte, at tro på det atmosfæriske mørke, og Roepstorffs fantastiske, ekstremt detaljeorienterede og taktile værker kan faktisk bære dén højstemthed. Men måske overflødiggør det

netop også en grad af iscenesættelse? Grus, sand og cementruiner synes at være tilsat for at skabe en totaloplevelse, der i bedste fald ikke er i vejen for at lade mig opleve Roepstorffs værker med intensive- ret årvågenhed og pirrende angst i mørket (hvilket jeg gør!), men i værste fald får mig til at tænke på Star Wars, på Hollywood-filmens dualistiske kamp mellem lys og mørke, godt og ondt: En alt for helstøbt verden. Arbejder Roepstorff ikke netop med fragmenter, mellemrum og gennemsvninger? Gennemsvyrer lys og mørke ikke hinanden? Er der ikke barnelatter og skrig i mørket om natten, tændte telefoner, fuglenæb mod den sorte rude, mumlende stemmer i hjernen? Kommer udenfor ikke altid indenfor? Efter at have forladt udstillingen kan jeg ikke undgå at tænke over, i hvilken grad *Renaissance of the Night* desværre også kan læses som en toptunet kunsttemapark. Smukkere: Et mørkerefugium? For mig er der et før og efter; det var en smuk og intens oplevelse af bevæge sig igennem mørket; det var en skuffende oplevelse at tænke for meget over udstillingens mørkesymbolik.

kultur@information.dk

Sidste chance: Ambitiøs lille udstilling om det visuelle og det skrevne

Af Ida Bertelsen

I Danske Grafikeres Hus har kunstnerne Joen Vedel og Mia Edelgart kurateret *!?!- An exhibition in and against the written language* – en ambitiøs lille udstilling, der vellykket bygger bro mellem det visuelle og det skrevne. To tætpakkede etager med tekst- og lyd baserede værker viser et rigt felt på tværs af generationer, sprog og skoling: Konkret poesi, nyere konceptualisme, zine- og collagekunst, lydpoesi m.m. Drivkraften er den politisk engagerede intervention i vores fælles sprognormer; det værk, der fucker med sprogets materialitet, typografi, distribution, læsbarhed, logik, lydlig konvention osv. Den amerikanske kultdigter CAConrad (*Franks Bog* udkom for nylig på dansk på OVOpress) udstiller to digte i bannerform, en fræk politisk opsang/queer hverdagsanekdote. Svenske Ida Börjels *cut-up* og appropriationstekst *Sabotagemanualerne* er taget ud af distribution og gives væk til alle (!) En projektor viser performancekollektivet BMS's intime råbekorsfællesskrift »Femten«. Og mange flere vildt gode navne – så skynd dig af sted.

kultur@information.dk

Kirstine Roepstorff: 'Renaissance of the Night'. Kunsthall Charlottenborg. 16. juni – 12. august 2018

!?!- An exhibition in and against the written language. Danske Grafikeres Hus. 8. juni – 8. juli 2018.